

Tervüisi kunnakuurõlõ!

Tore, et mitmetes kohtades on tekkinud laulda armastavate inimeste seltskonnad, kes otsustasid ka „Uma Pido“ peakontserdil kaasa teha! Enamus pääkunnadest oli koolituspäeval, kuid siiski kordan kõik räägitu üle, nii on kindlam ja saavad infot ka need, kes kohale tulla ei saanud.

Konnakooridel on võimalus koos ühendkooridega laval kaasa laulda 4 laulu:

„Kõnõtraat“
„Istsõ ma maailma veerekese peale“
„Võromaa laulu“
„Är' ei lää“

Laulude õppimise juures on heaks abimeheks Internetis olevad näited, mida kõik huvilised saavad ka ise kuulata ja nende järgi õppida. Helifaile on kahesuguseid: koos lauluga ja ilma (ainult saated). Kätte saab laule ehk kõige lihtsamini Uma Pido blogi (www.umapido.wordpress.com) kaudu, kus paremas ääres on eraldi rubriigid nii laulude kui saadete youtube linkidega.

Ilmselt on vajalik ka mõne nooditundja abi laulude õppimisel.

Kust laulda? See sõltub seltskonnast. Need, keda noot ei sega ☺, võivad laulda noodi järgi. Võib ka paljundada ainult trükitud tekstid, mille leiata noodiraamatust.

Iga konnakoos võib läheneda ühendkooride lauludele omamoodi: oma lauljate taset arvestades. Üldpõhimõtteks on ühehäälnelne meloodia kaasalaulmine. Kui hulgas on aga kasvõi paar hakkajat aldilauljat, võiks nad ikka püüda ka aldi partii ära õppida. Tean oma lauljate hulgast: mõnel aldil on lihtsalt muidu igav ☺! Sama kehtib meeslauljate kohta, ka nemad võivad püüda laulda bassi partiid. Üldiselt on ühendkoorilauludes bassipartiid loogilised ja lihtsad, kergesti meelde jäävad ja omandatavad.

„Kõnõtraat“. Püüdke õppida fonogrammi järgi, lauldes kaasa koos bändiga. Hää lihtne ja tuntud laul! Peol ilmselt ei tule nii kiire tempot, kui on helinäide internetis.

„Istsõ ma maailma veerekese peale“. Meloodia erineb pisut varem tuntud viisist. Hea, kui mehed õpiks ära bassipartii. Siis saate ilusa kahehäälnelise lustliku laulu. Jälgige teksti jaotust nootidele, kuulamisnäite järgi.

„Võromaa laulu“. Siin on oluline jälgida nais- ja meeshääle liini, et vajalikul hetkel osata vait olla, kui vastassugupool parajasti laulab. Karta ei maksa paari kõrget nooti sopranil, need tulevad laulupeol õige emotsiooniga vabalt välja, võib-olla on pisut raske proovides, aga ärge andke alla. Hea oleks, kui siin ka mehed laulaks bassi partiid. Kõige komplitseeritum on konnakooside jaoks ilmselt selle laulu taktid nr 37-42, kus peateemast on arendatud pisut keerukam fugaato lõik. Võib õpetada soprani partiid, aga kui 40-41 takt liiga keerukaks kujuneb, võib ka lihtsalt need paar takti pisut „viilida“. Võib õpetada ka aldi partiid (see pisut lihtsam ja madalamas registris), aga ilmselt tuleb peo ajal seista „sopranisektoris“ ja seetõttu on sopranipartii nutikam valik ;).

„Är ei lää“ on peo lõpulaul. Lihtne: naised laulavad soprani, mehed bassi (enamasti on see täpselt üks ja seesama, lihtsalt erineval ajal). Rütmiliselt keerukam on naistel 20-21 taktid, pisut pusimist. Laulu lõpus, kus naistel partii järjest kõrgemale läheb, on soovitatav laulda lihtsalt põhiviisi (nagu varasemates refräänides). „Pääkunnade“ proovis öeldi tabavalt: „Lõpus laulad „ma istu ja istu ja är' ei lää“ lihtsalt üttemuudu 12 korda“. Nii teevad ka lastekoorid.

Kui nendest lauludest jääb väheks ja tahaks veel kaasa laulda, siis soovitada võib laule:

„Ei olõ' hullu“ – jälgige juhendit lehekülje all – 3 salmi laulavad mehed, viimase salmi naised; refrään alati koos.

„Joodiku kodokutsmine“ – kooril laulda ainult refräänis „triirilla, traaralla...“, viimast salmi laulavad kõik koos.

„Olõs sina mulle tulnu“ – puhas meeste laul, võib laulda ka oktaav madalamalt.

„Jänissa jala“ on lustakas lastelaul, hää kaasa laulda kõigil. Oma lauluproovideks võib sõnugi juurde teha...

„Ütsik täht“ ilus lastelaul, mis lihtne õppida.

Nende laulude puhul küll konnakoovid lavale ei saa, aga oma kohalt kaasa laulda on väga hea mõte.

Peamine: laulmine on mõnus tegevus! Ei ole mõtet kiusata lauljaid, kui ikka mõni koht ei tule välja, las ta siis jääb... Olulisem on see, et end hästi tunda umas keeles laulmas koos uma rahvaga.

Kõigi konnakoovide kohtume hiljemalt reedel, 21. mail kell 18.00. Võru Kreutzwaldi Gümnaasiumi aulas toimuvast koondproovist. Olge kohal!

Kõike hääd soovides

Silja Otsar

PS. Mulle võib vabalt helistada, nõu küsida, ka appi kutsuda. 5156900 - Silja